

REFERAT

Møde i PowerLabDK's styrekomité

28. november 2018
PLDK-SK-MØ
FFROST/STIWAG

Tid:
Tirsdag d. 13. november 2018, kl. 10.00 – 13.00 (inkl. frokost).
Sted:
PowerLabDK Elektrovej 329A 2800 Kgs. Lyngby

Deltagere
Jørgen S. Christensen, Dansk Energi, Rasmus Christensen, Bornholms Energi og Forsyning A/S, Troels Stybe Sørensen, Ørsted, Niels Overgaard, IBM, Torben Glar Nielsen, Energinet.dk, Anders Troi/NN, DTU Diplom, Kristian Stubkjær, DTU Elektro, Jacob Østergaard, Center for Electric Power and Energy (CEE), Frida Frost, PowerLabDK og Stine Lykke Wagner, PowerLabDK.

Afbud fra
Claus Madsen, ABB A/S, Claus Møller, Siemens A/S, Charlotte Søndergren, HOFOR, Michael Lyng, NKT A/S.

Dagsorden

1. Velkomst
2. Godkendelse af dagsorden
3. Referat fra forrige møde
4. Meddelelser fra Formand og PowerLabDK's COO
5. Rapportering fra Konsortiemøde d. 13. september 2018
6. Økonomi – Budget 2019
7. Status på strategisk analyse af PowerLabDK
8. Nyt fra konsortiepartnere
9. Mødedatoer i 2019 og 2020
10. Eventuelt
11. Bilag

Kommenteret dagsorden

1. Velkomst

Formanden bød velkommen til styrekomitéen, især til nyeste medlem Lars D. Christoffersen, som fremover vil repræsentere konsortiepartneren DTU Diplom.

2. Godkendelse af dagsorden

Dagsordenen blev godkendt med den ændring, at behandlingen af pkt. 5 og 6 rykkede ned til efter pkt. 7.

3. Referat fra forrige møde

Referat fra møde nr. 25 (juni 2018) blev godkendt uden kommentarer.

4. Meddelelser fra Formand og PowerLabDK's COO

Frida orienterede komitéen om nogle af de større centrale aktiviteter, der har fundet sted siden komitéens sidste møde i juni.

Digital Energy Lab

Ansøgning er i september 2018 indsendt til en restpulje i GreenLabDK ordningen under EUDP med det formål at opbygge et Digital Energy Lab som en ny facilitet i PowerLabDK. Projektets omfang er på 28MDKK. Der forventes svar i december 2018. Der blev i komitéen udtrykt interesse og opbakning til vigtigheden for PowerLabDK at styrke den digitale front.

Der vedlægges en 2-pager som beskriver ansøgningen.

Power to gas (P2G)

PowerLabDK har installeret et 35 kW vandelektrolyse anlæg, hvor vi hjælper EU QualityGridS projektet (2016-2019) med at teste udvindingen af brint fra vand til elektricitet med målet om at kunne klarlægge potentialet for understøttelse af elnettet på længere sigt.

Se evt. www.powerlab.dk/news for mere info. Herudover blev det også nævnt, at P2G bliver en del af det nye UNILAB byggeri på Risø.

UNILAB byggeri på RISØ

Planlægning og beslutninger er i fuld gang vedr. udvidelsen af de distribuerede energinet på RISØ. Det kendte 2,5 km elnet, bliver suppleret med 2,5 km fjernvarmenet samt tilkobling til gas-nettet. Der har været afholdt to workshops med involvering af hhv. 10 institutter fra DTU samt mere end 10 virksomheder for at tage hensyn til interesser, ønsker og behov. Der etableres også en ny kontorbygning. Det samlede budget er på 38 mio. DKK.

Der medsendes info om ansøgningen til UNILAB-byggeriet på RISØ.

Bæredygtigt Energidesign

Det første hold på den nye uddannelse er startet op ved semesterstart i september 2018. Selvom der var mange ansøgere, har DTU valgt kun at oprette 30 pladser. Dette tal vil stige i de følgende semestre op til et optag på 60 studerende pr. år. Som ønsket har uddannelsen tiltrukket flere kvindelige studerende – der er ca. 1/3 kvindelige studerende.

Vehicle-Grid Integration Summit

VGI Summit bliver afholdt d. 21-22. november. Det er en konference som fokuserer på de nyeste og mest avancerede projekter og resultater inden for integration af grøn transport i elnettet. Det afholdes på RISØ med Mette Frederiksen som taler. Der er 130 tilmeldte og folk på venteliste.

Det grønne vækstteam

Det grønne vækstteam kommer med deres endelige anbefalinger i december 2018. Dog har der allerede været en artikel i Altinget, der nævner foreløbige 3 anbefalinger – alle tre anbefalinger passer spot on på det der er tænkt med Digital Energy Lab samt Bornholm som testzone.

5. Rapportering fra Konsortiemøde d. 13. september 2018

Styrekomiteén fik et kort resumé af et møde mellem konsortiepartnerne, som blev afholdt den 13. september 2018.

På konsortiemødet blev følgende gennemgået;

- Baggrunden for dannelsen af PowerLabDK
- Fælles indsatser
- Fremadrettet fokus og strategi for platformen.

Konsortiepartnerne besluttede at kortlægge de faciliteter, ydelser og services, der på nuværende tidspunkt står til rådighed for PowerLabDK platformen. Dette indgår i det strategimateriale, der er sendt ud til Styrekomiteén under pkt. 7.

Det blev i komiteén drøftet hvordan denne kortlægning kan indgyde til fortsat dialog samt være oplæg til diskussion om, hvad der skal vises frem og hvilke muligheder der skal sættes på.

Det blev besluttet, at konsortiepartnerne er arbejder videre med kortlægning og prioritering.

6. Økonomi – Budget 2019

Punktet blev udskudt til næste møde.

7. Status på strategisk analyse af PowerLabDK

Formanden åbnede punktet ved at fortælle om de drøftelser, der har præget strategiarbejdet. Herunder blandt andet erkendelsen af PowerLabDK's rammeforhold til DTU og ejer/kundeforholdet til CEE. Han stillede følgende spørgsmål som indledende dialog og debat:

"Hvad er det PowerLabDK gør godt i dag?"

”Hvor er det vi skal sætte ind fremover?”

PowerLabDKs forretningsmodel

Frida fremlagde tredelingen i PowerLabDK's forretningsmodel (Forskning, Uddannelse og Kommercielle aktiviteter) og forklarede, hvordan fordelingen mellem disse i praksis ser ud i dag. Vurderingen er, at der pt er en vægt på 70% på forskning, 25% på uddannelse og 5% på kommercielle aktiviteter.

Det blev i komitéen påtalt, at der fra nogle medlemmers side aldrig har været primært interesse for at bruge PowerLabDK på direkte kommercielle vilkår, men mere at sikre kvalificerede ingeniører. Hermed, at det er vigtigt for aktørerne at disse faciliteter findes, men at dette ikke indebærer et stort direkte brug af PowerLabDKs ydelser.

Dette afledte en drøftelse af størrelsen på PowerLabDK's virksomhedssamarbejde og bedre synliggørelse af, hvor stor en del af fx forskningsaktiviteterne, der indebærer samarbejde med industri, således at mængden af virksomhedssamarbejde ikke misforstås i forretningsmodellens opdeling og dermed forståelsen af PowerLabDK's aktiviteter.

Drøftelsen gik videre på økonomien bag PowerLabDK, hvor Bornholms Energi og Forsyning (BEOF) forklarede, at partnerskabet i PowerLabDK giver dem mulighed for at åbne sig op mod verden. Dog mener de ikke, at de har størrelsen til selv at drive projekter til platformen. Hertil blev det af et andet komitémedlem pointeret, at man burde kunne inddrage større del af BEOF i aktiviteter som "Bornholm som national testzone" og udnytte denne oplagte forbindelse i partnerskabet.

Konsortieforholdet blev drøftet. Især i forhold til om det historiske økonomiske afhængighed af DTU Elektro fortsat skal være definerende eller om man burde undersøge en mere ligeværdig tredeling i konsortiet. I den forbindelse gav DTU Diplom udtryk for, at de mangler en erkendelse af, hvad de fremover skal bidrage med i PowerLabDK regi og vil således arbejde videre med at blive skarpere på dette.

Strategimøder med medlemsvirksomheder

Frida fremlagde resultaterne fra strategimøder med styrekomiteens medlemsvirksomheder og takkede alle for gode og indholdsrigge møder. Af møderne kunne hun blandt andet fremhæve, at kendskabet til PLDK ikke er særligt stort, når man kommer længere ud i organisationen end komitémedlemmerne. Til gengæld er vi gået fra møderne med en masse ideer og nye muligheder for samarbejde samt en bekræftelse af, at det er vigtigt for alle at være aktører i den grønne omstilling.

På tværs af strategisamtaler blev følgende fire behov nævnt flest gange:

- Test og demo af systemer
- Behandling af data og AI
- Asset Management (data)
- Showroom (visualisering og demo)

Derudover er det vigtigt, at der bliver "produceret" nogle kompetente kandidater.

Til sammenligning har PowerLabDK's største kunde, CEE, følgende centrale behov:

- AI og datahåndtering

- Data-management
- Opsamling af data

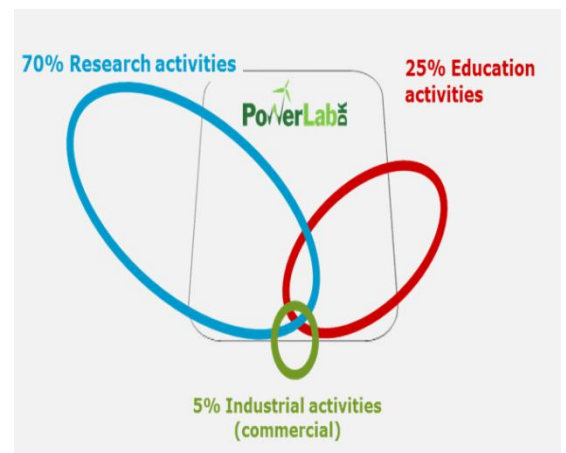
Det blev drøftet, at det var vigtigt også at få input fra virksomheder som SIEMENS og VE-STAS i behovsanalyser – primært grundet i, at disse stadig havde produktion i Danmark.

Tre mulige forretningsmodeller

Frida gennemgik den SWOT med forskellige vinklinger og dernæst tre modeller, hvor vægten ligger forskelligt – på hhv. mest vægt på forskning, mest vægt på uddannelse og innovation og mest vægt på kommercielle aktiviteter.

De opstillede modeller:

- Model 1) Vægt på research
Nuværende model, der skal justeres, hvis videreførelse vælges. Det blå område er afhængig af en stærk bagvedliggende organisation, der kan oprette projekter og ansøge funding.



- Model 2) Vægt på uddannelse og Innovation
Hvis vi satser på at lave et "Skylab" for energi. Kan skabe nye fundings muligheder og andre samarbejdspartnere.
- Model 3) Vægt på kommerciel aktivitet
Være der for de små og mellemstore virksomheder. Man skal evt. tænkte større end DK (EU fx) for at lykkes med denne. Meget langt fra hvor vi er i dag.

Modellerne blev drøftet i komitéen. "Hvad er vores vindende ambition? Er det studerende, er det testfaciliteter, er det noget tredje?" DTU "kræver" faktisk alle tre: forskning – vi skal udvinde ny viden, uddannelse – vi skal uddanne kvalificerede ingeniører, kommercielt – vi skal være til gavn for samfundet.

DTU Diplom gav udtryk for, at de kan være med til at gøre både uddannelses og forskningsmæssige aktiviteter større. Men at de skal finde deres rolle i det i PowerLabDK-sammenhæng.

I en drøftelse af om det vil være en god idé helt at fjerne den direkte kommercielle indtjening, bliver der fra komitéens side stillet spørgsmålstejn ved, om ikke denne del fungerer som legitimitet for PowerLabDK - trods lille størrelse?

Afslutningsvist blev det konstateret, at PowerLabDK er for lidt kendte, dog skal vi være klar på hvad vi skal satse på, før vi ved, hvem vi vil være synlige for. Der blev refereret til kortlægning af PowerLabDK: "Vi vil gerne være med på det hele, men kan vi - og skal vi?".

Digitaliseringen kom endnu engang på banen, hvor det blev pointeret, at der er en mulighed i det digitale lag for PowerLabDK. At satse på laget over produktion og sammenkoblingen af data, hvilket også ville styrke undervisningsdelen, da det er de data, der kommer i energisystemet, som er determinerende for, hvad de studerende skal kunne som kvalificerede ingeniører i feltet. Data og digitalisering kommer til at være et lag hen over alt den fysiske infrastruktur.

Der var opbakning til at fokusere på den model, der ligner mest den vægt på aktiviteter, der ligner det der i praksis sker i dag – dog kan PowerLabDK sagtens være mere aktiv og opsøgende på den kant også. Det blev også italesat, at det var spændende med den nye uddannelse og den innovative tilgang, hvor virksomheder kan opsætte problemer eller udfordringer, som løses via studerende (model a la Skylab) og sidst men ikke mindst, kunne en ambition for den kommercielle aktivitet godt skrues op til 10 pct. Til gengæld kunne PowerLabDK blive skarpere på, hvilke faciliteter og behov de forskellige aktivitetsgrupper havde behov for og ad den vej være mere præcis med "need to" og "nice to".

Formanden takkede for en god og konstruktiv drøftelse. Det næste step er at sekretariatet foreslår konkrete mål og handlinger. Yderligere gjorde han opmærksom på, at vi godt kan blive skarpere på organiseringen af PowerLabDK og hvordan vi understøtter processer på tværs af konsortiet. PowerLabDK partnerne er samtidig nødt til at blive skarpere på, hvilke faciliteter der er nødvendige og hvorfor, samt hvilke fravalg der skal tages.

8. Nyt fra konsortiepartnere

Status på Bornholm som testzone

Rasmus fremlagde, hvordan PowerLabDK kom halvvejs i mål i og med at "testzone" blev skrevet ind i regeringens bud på energiaftale, dog blev Bornholm som testzone ikke nævnt direkte i den endelige energiaftale. Vi er der nu, hvor ideen er skrevet ind og der stadig er rum for fortolkning og udmøntning. Der afsættes fire årsværk til at vurdere, hvorvidt man kan søge undtagelser for regulering mv. Pt er udmeldingen, at indsatsen bliver delt op i to: 1) telefonkontakt vedr. spørgsmål ang. regulering og tariffer 2) penge til testzoner gennem EUDP, som kan dedikere midler via ansøgninger. Rasmus takkede for indsatsen.

Præsentationen afledte en drøftelse af, hvordan man kan bruge testzonen til at flytte forbruget til at passe bedre til produktionen samt hvordan man kan bruge testzone-strukturen til at teste tariffer af ift. at sikre store investeringer.

Jacob og Frida påpegede, at siden platformen nu er nødt til at gå gennem EUDP, er vi afhængige af, at virksomhederne rundt om bordet støtter op om en videre ansøgning.

Labs- og testzoner generelt, lukket punkt.

Punktet indeholdte intern viden og blev derfor behandlet fortroligt.

9. Mødedatoer i 2019 og 2020

Forslag til kommende mødetidspunkter i 2019 og 2020:

2019

Møde nr. 28:	26. marts	Styrekomiteé
Møde nr. 29:	24. september	Styrekomiteé
Møde nr. 30:	3. december	Styrekomiteé

Der afholdes et konsortiemøde (møde nr. 2) den 25. juni 2019.

2020

Møde nr. 31:	24. marts	Styrekomiteé
--------------	-----------	--------------

Der afholdes konsortiemøde (møde nr. 3) den 30. juni 2020.

Der var umiddelbart tilslutning til, at afholde 3 årlige møder i styrekomiteéen samt et årligt konsortiemøde for at sikre sammenhængskraft på tværs. Derudover blev mødedatoerne godkendt med det forbehold at rykke møderne fra formiddag til eftermiddagen, kl. 14.30-17.00.

Komiteéens medlemmer har til d. 1. december 2018 til at angive, hvis en dato ikke passer.

10. Eventuelt

Intet til eventuelt.